

ZARZĄDZENIE NR 0210/29/2013
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 18 grudnia 2013 r.

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000, w postaci geograficznych punktów ich załamania określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

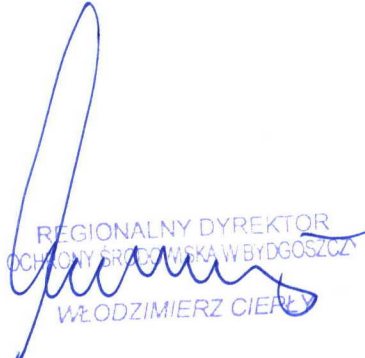
§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIEPŁY

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842.

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0210/29/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 2013 r.

Opis granic obszaru Natura 2000 w postaci geograficznych punktów ich załamania

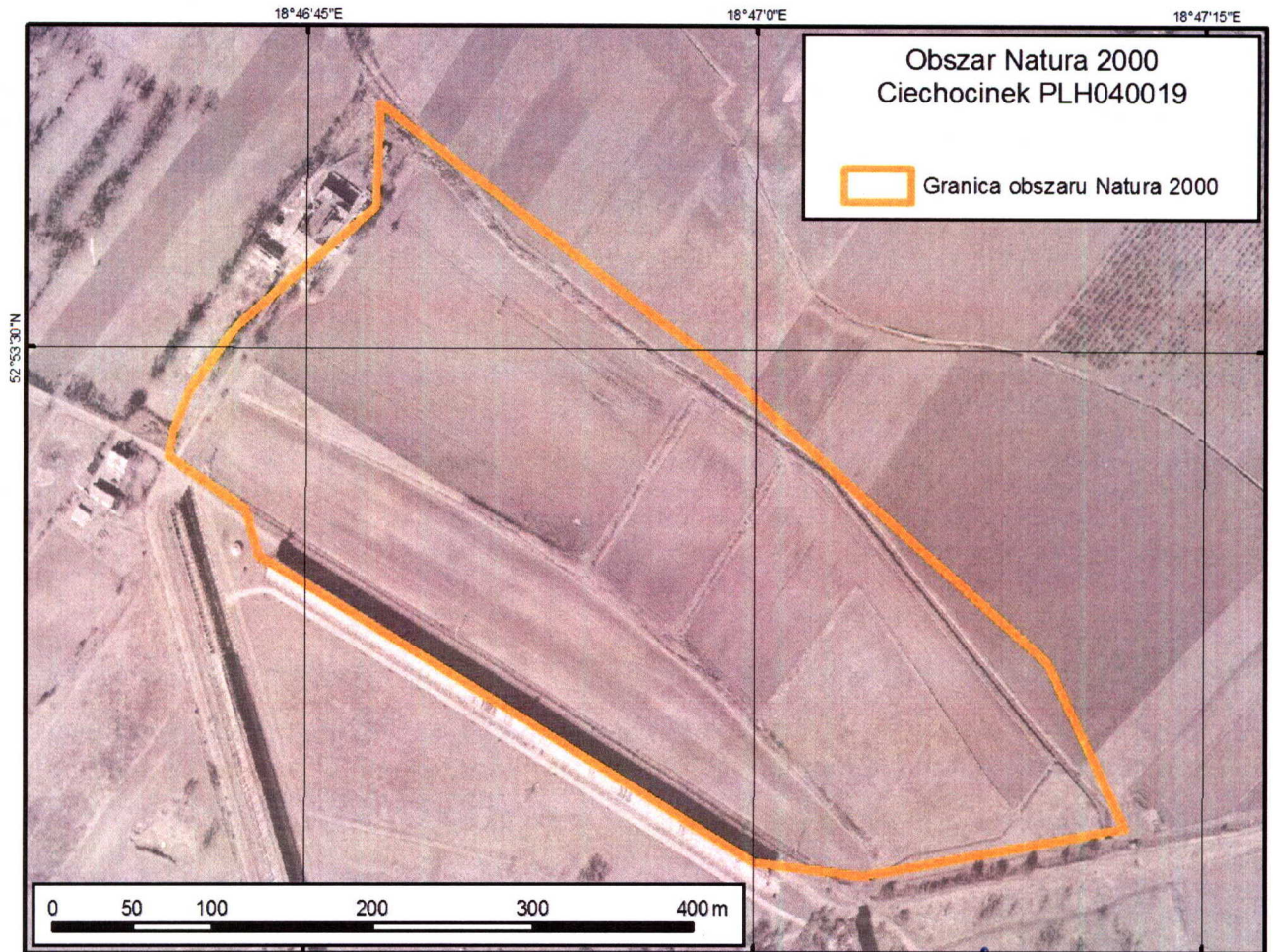
Granice obszaru Natura 2000 opisuje warstwa wektorowa shp obejmująca współrzędne geograficzne punktów załamania granic (PUWG 1992), które posiadają następujące wartości:

Nr	PUWG 1992	
	X	Y
1	485192,84	558637,31
2	485409,08	558469,25
3	485610,05	558289,44
4	485658,23	558188,37
5	485494,88	558158,99
6	485426,71	558167,22
7	485117,63	558356,43
8	485109,40	558384,64
9	485061,22	558417,54
10	485064,74	558435,17
11	485074,15	558457,50
12	485104,70	558498,63
13	485135,26	558525,66
14	485190,49	558572,67
15	485192,84	558637,31

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
Włodzimierz Cięply
WŁODZIMIERZ CIĘPLY

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 0210/29/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 2013 r.

Mapa obszaru Natura 2000

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
[Signature]
WŁODZIMIERZ CIEPKA

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 0210/29/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 2013 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	A03.03 zaniechanie/brak koszenia A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu J02.04.02 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K02.02 Nagromadzenie materii organicznej K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin - konkurencja	J02.04.02 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Istotnym zagrożeniem dla siedliska jest ograniczenie dopływu zasolonych wód (zaprzestanie piętrzenia solanki w rowie i prowokowania zalewów). Realną groźbę zaniku siedlisk stwarza też zaniechanie wypasania i koszenia, nagromadzenie materii organicznej, a także ekspansja rodzimych gatunków roślin (trzciny pospolitej <i>Phragmites arrundinacea</i>). Potencjalnym zagrożeniem jest również odwadnianie oraz wyłączenie tężni z użytkowania.
2.	*1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska	A03.03 zaniechanie/brak koszenia A04.03 zarzucenie	J02.04.02 Inne spowodowane przez człowieka zmiany	Istotnym zagrożeniem dla siedliska jest ograniczenie dopływu zasolonych wód (zaprzestanie piętrzenia solanki w rowie i prowokowania zalewów). Realną groźbę zaniku siedlisk stwarza też zaniechanie wypasania i koszenia, nagromadzenie materii organicznej, a także ekspansja rodzimych gatunków

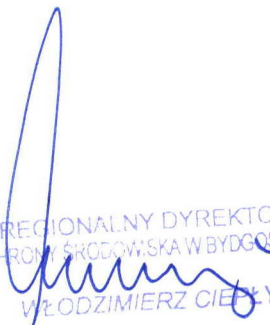
	<p>śródlądowe (<i>Glauco-Puccinietalia</i> c zęść — zbiorowiska śródlądowe)</p>	<p>pasterstwa, brak wypasu J02.04.02 Inne spowodow ane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K02.02 Nagromad zenie materii organiczne j K04.01 Międzygat unkowe interakcje wśród roślin - konkurencj a</p>	<p>stosunków wodnych</p>	<p>roślin (trzciny pospolitej <i>Phragmites arrundinacea</i>). Potencjalnym zagrożeniem jest również odwadnianie oraz wyłączenie tężni z użytkowania.</p>
--	--	---	------------------------------	--

 REGIONALNY DYREKTOR
 OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
 WŁODZIMIERZ CIEPLÝ

Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Nr 0210/29/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 2013 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone na powierzchni 0,06 ha. Zwiększenie poziomu zasolenia gleb w obrębie rezerwatu „Ciechocinek”.
2.	*1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (<i>Glauco-Puccinietalia</i> część — zbiorowiska śródlądowe)	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone na powierzchni 1,14 ha. Zwiększenie poziomu zasolenia gleb w obrębie rezerwatu „Ciechocinek”.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIELEŃ

Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Nr 0210/29/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 2013 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ¹⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania.			
1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	1. Odbudowa zastawki na rowie odprowadzającym zasolone wody spod tężni. 2. Instalacja piezometrów o średnicy 10 cm i długości 2 m. 3. Użytkowanie rolnicze: Działania obligatoryjne - ekstensywne użytkowanie łąki (wykaszenie lub wypas), w tym wykoszenie rowu melioracyjnego. Dopuszcza się możliwość pozostawienia runa bez skoszenia raz na 5 lat. Działania fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.	Dz. ew. 100/5 (rezew at „Ciech ocinek”)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.
1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	W okresie funkcjonowania basenu solankowego, wody solankowe z basenu należy kierować na teren rezerwatu halofitów.	Dz. ew. 100/5 (rezew at „Ciech ocinek”)	Termy Ciechocinek Sp. z o.o. po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.
*1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (<i>Glauco-Puccinietalia</i> część — zbiorowiska śródlądowe)	1. Odbudowa zastawki na rowie odprowadzającym zasolone wody spod tężni. 2. Instalacja piezometrów o średnicy 10 cm i długości 2 m. 3. Użytkowanie rolnicze: Działania obligatoryjne - ekstensywne użytkowanie łąki (wykaszenie lub wypas), w tym wykoszenie rowu melioracyjnego. Dopuszcza się możliwość pozostawienia runa bez skoszenia raz na 5 lat.	Dz. ew. 100/5 (rezew at „Ciech ocinek”)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

	Działania fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.		
*1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (<i>Glaucopuccinietalia</i> część — zbiorowiska śródlądowe)	W okresie funkcjonowania basenu solankowego, wody solankowe z basenu należy kierować na teren rezerwatu halofitów.	Dz. ew. 100/5 (rezerwat „Ciechocinek”)	Termy Ciechocinek Sp. z o.o. po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych.			
1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	Weryfikacja efektów realizacji zadań poprzez ocenę stanu zachowania siedliska, co 3 lata. Ocena parametrów stanu siedliska zostanie przeprowadzona zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.	Dz. ew. 100/5 (rezerwat „Ciechocinek”)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
*1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (<i>Glaucopuccinietalia</i> część — zbiorowiska śródlądowe)	Weryfikacja efektów realizacji zadań poprzez ocenę stanu zachowania siedliska, co 3 lata, zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.	Dz. ew. 100/5 (rezerwat „Ciechocinek”)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Nie planuje się działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.			

¹⁾ Lokalizację podano za pomocą numerów działek ewidencyjnych.

REGIONALNY DYREKTOR
 OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

 WŁODZIMIERZ CIEPLÝ

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019 jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW, z dnia 7 marca 2011 r., poinformował o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019. Następnie, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW.7, z dnia 15 lipca 2011 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Pierwsze spotkanie dyskusyjne odbyło się w dniu 28 lipca 2011 r. w Urzędzie Miejskim w Aleksandrowie Kujawskim, natomiast drugie spotkanie przeprowadzono w dniu 12 września 2011 r. w Domu Zdrojowym w Ciechocinku. W dniu 19 października 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW.17 poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

- 1) Klub Przyrodników pismem znak: L. dz.1246/2011 z dnia 2 listopada 2011 r. - Wnioskowano aby ustawienie na rowie na terenie rezerwatu „Ciechocinek” stałej przegrody piętrzącej solankę do poziomu gruntu ustalić jako zadanie obligatoryjne, a nie tylko zalecenie. - Uwagę uwzględniono.
- 2) Urząd Miasta Ciechocinek pismem znak: GTiOŚ.600.23.2011 z dnia 14 listopada 2011 r. przedstawił informacje o dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania rezerwatu „Ciechocinek”, w tym rowu odprowadzającego ścieki z miasta Ciechocinek. Przedmiotowe informacje nie wpłynęły na zmianę zapisów w planie zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.20.2013.BKW z dnia 6 listopada 2013 r. ponownie poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019. W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

- 1) Prezes Zarządu Termy Ciechocinek Sp. z o.o. pismem z dnia 22 listopada 2013 r. wniósł wniosek o uwzględnienie w planie zadań ochronnych obowiązków nałożonych na spółkę postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 lipca 2012 r. znak: WOO.4242.49.2012.BW.4 oraz decyzją Burmistrza Ciechocinka o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na "Renowacji obiektu basenu termalno-solankowego wraz z obiektami zabytkowymi i budowie nowego obiektu uzdrowiskowego wraz z infrastrukturą w Ciechocinku przy ul. Aleja Pojednania na działkach nr 105/13 i 105/16", z dnia 18 lutego 2013 roku, znak: GT.76.27.23.28.2011.2012.2013, w zakresie odprowadzania wód solankowych z basenu na teren rezerwatu halofitów. Uwagę uwzględniono.
- 2) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 27 listopada 2013 r.) wniosła uwagi redakcyjne (sposób formułowania zapisów w paragrafach, zagrożeń, opisu granic obszaru Natura 2000). Uwagi uwzględniono.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019 został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy Uchwałą Nr 21/2013 z dnia 7 listopada 2013 r. Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WSRRW.II.710.56.2013 z dnia 10 grudnia 2013 r.

Celem ochrony obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019 są siedliska halofitów: 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (*Salicornion ramosissimae*) i *1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (*Glauco-Puccinietalia* część — zbiorowiska śródlądowe). Obecnie w następstwie obniżenia poziomu wód gruntowych w obrębie całej Niziny Ciechocińskiej zasolenie gleb na większej części obszaru Natura 2000 PLH040019 Ciechocinek jest zbyt małe do utrzymania w właściwym stanie ochrony, a tym bardziej rozwoju siedlisk 1310 i *1340. Gwarantem utrzymania siedlisk 1310 i *1340, a jednocześnie głównym źródłem zasolenia gleb w granicach obszaru Natura 2000 PLH040019 Ciechocinek jest sól splukiwana wodami opadowymi z tężni i wymywana spod ich podstawy. W perspektywie 10 lat praktycznie jest brak możliwości polepszenia stanu zachowania ww. siedlisk, stąd podstawowym celem działań ochronnych powinno być utrzymanie siedlisk halofitów w stanie nie pogorszonej. Obecny stan siedliska *1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary — zbiorowiska śródlądowe (*Glauco-Puccinietalia* część — zbiorowiska śródlądowe) został oceniony jako zły (U2), a siedliska 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (*Salicornion ramosissimae*) jako zły (U2) lub niezadowolający (U1) z uwagi na stosunkowo niewielką powierzchnię płatów, znaczny udział gatunków ekspansywnych oraz ograniczony dopływ wód słonych. W celu zwiększenia poziomu zasolenia gleb w obrębie rezerwatu „Ciechocinek” do stanu umożliwiającego zachowanie i rozwój zbiorowisk halofilnych konieczne jest przynajmniej utrzymywanie solanki w rowie odprowadzającym słone odcieki spod tężni, a najlepiej podtapianie łąki solanką (np. w wyniku spiętrzenia solanki w rowie odprowadzającym do poziomu gruntu). Działanie to nie spowoduje zwiększenia zasolenia gleb na terenach sąsiadujących z rezerwatem. Dodatkowo muszą być prowadzone działania z zakresu ochrony czynnej — wypas oraz koszenie i wywóz biomasy. Koszenie ograniczy konkurencyjne oddziaływanie gatunków wieloletnich względem jednorocznych światłolubnych halofitów (np. *Salicornia europaea* i *Spergularia salina*), natomiast skutkiem wypasu będzie tworzenie wolnych przestrzeni w miejscach rozrywania darni racicami zwierząt, co umożliwi halofitom kiełkowanie i rozwój. Wywożenie skoszonej biomasy jest niezbędne, gdyż obumarła i rozkładająca się znacząco ogranicza możliwości rozwoju słonorośli. Nie wymaga się koszenia w odniesieniu do płatów siedliska zlokalizowanych w granicach działki 100/6, bowiem płaty te reprezentują podtyp *1340-3 halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim *Scirpetum maritimi puccinellietosum*. Na terenie rezerwatu przyrody przewidziano zainstalowanie dwóch piezometrów rurowych w celu kontroli poziomu wód gruntowych i ułatwienia pomiarów stopnia zasolenia gleby. Ponadto w celu obserwacji efektów prowadzenia działań ochronnych planuje się prowadzenie monitoringu stanu siedlisk, co 3 lata, zgodnie z metodyką stosowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W trakcie opracowywania planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby określenia wskazań dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych do dokumentów, zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

Informacje zgromadzone na potrzeby niniejszego planu zadań ochronnych są wystarczające dla prawidłowego zaplanowania działań ochronnych. Mając powyższe na uwadze nie stwierdzono potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Ciechocinek PLH040019.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIERŁY